

Tilsynsutvalget for dommere
Sekretariatet
Domstolsadministrasjonen
7485 TRONDHEIM

 DOMSTOL ADMINISTRASJONEN	
30 NOV. 2009	
Saksnr.	2009 00867 - 1
Enhet/saksbeh.	SEK/MLL
Arkiv	228 TV 09-087

Sven Andreas Marti
Thor Olsensgate 4 b

0177 OSLO

Oslo, 26. november 2009

kopi i HRB

Klage på tingrettsdommer [redacted] for brudd på god dommerskikk i rettsmøtet 26. november 2009, sak 09-152862ENE-OTIR/05

Jeg var part i en rettstvist vedrørende fem parkeringsgebyr med Oslo kommune ved Trafikketaten som motpart. Retten skulle i dag ta stilling til klage over 5 parkeringsgebyr i lagt i 2008.

Jeg skriver denne klagen uten å kjenne til domsresultatet. Jeg håper imidlertid at dommer [redacted] forkaster min klage slik at den kan behandles av Lagmannsretten. Årsaken er at forskriftstolkningsspørsmålet har direkte betydning for redningsetatens fremkommelighet og at den uavklarte rettstilstanden som nå eksisterer muligens aldri blir avklart dersom dommer [redacted] skulle ta min klage tilfølge uten å ha vurdert dens reelle innhold.

Jeg er klar over at veldig mye som skjedde i rettsmøtet vil kunne være gjenstand for påstand om saksbehandlingsfeil og at tilsynsutvalget ikke tar stilling til spørsmål som kan være gjenstand for anke. Jeg skal forsøke å holde meg i denne klagen til det som utvalget kan ta stilling til.

Jeg har vedlagt referat av rettsmøtet slik jeg noterte det ned tidligere i dag, rett etter rettsmøtet. Jeg har forsøkt ikke å kommentere noe av referatet i dette dokumentet slik at fakta kan skilles fra mine subjektive meninger i størst mulig grad. Jeg har også gjengitt en kort telefonsamtale jeg hadde med dommeren på mandag. Dommeren var veldig hyggelig i telefonen så jeg hadde ingen grunn til å protestere, selv om jeg i ettertid forstår at jeg burde gjort det.

Bakgrunn

Jeg ble i alt ilagt 11 parkeringsgebyr for parkering på ett og samme sted våren 2008. Spørsmålet gjaldt primært den materielle forståelsen av en uoppmerket oppstillingsplass som følger like etter to oppmerkede parkeringsfelt/handikaplasser langs en gate. Jeg mente opprinnelig av dette var å anse som en "friplass" mens Trafikketaten mente det var en lovlig regulert handikaplass. De to lovkommentarene til parkeringsretten har ulikt syn på forståelsen av en slik umerket plass. Klagen over de tre første gebyrene ble behandlet i tre rettsinstanser. Kjennelsen i Lagmannsretten ble avsagt under dissens. Høyesteretts ankeutvalg forkastet klagen. En slik plass er derfor ikke en friplass i materiell forstand.

Jeg oppdaget imidlertid parkeringsforskriftens §9 først etter Lagmannsrettens behandling og den ble bare delvis innarbeidet i ankeskriftet til Høyesterett. Tolkningen for Høyesterett var to andre bestemmelser og bygget ikke på parkeringsforskriftens §9. Parkeringsforskriftens §9 forbyr etter ordlyden parkering utenfor oppmerket felt slik at jeg nå mener at stedet jeg parkerte på materielt var en "parkering forbudt" plass, men at gebyr ikke kunne ilegges fordi politiets skiltvedak ikke var gyldig (det skulle tre i kraft når vedtaket var gjennomført – dvs at det var reservert tre plasser). Denne klagen gjaldt de neste fem gebyrene, alle ilagt i april 2008 (de gjenværende var ettergitt av andre årsaker). Faktum var derfor nesten identisk.

Kritikk av dommer

1. Dommer konkluderte lenge før rettsforhandlingene startet.

Dommeren hadde tatt stilling til sakens "realitet" lenge før rettsmøtet, uten å ha satt seg inn i hva klagen egentlig dreide seg om. Alt som dommeren gjorde under forhandlingene syntes fra første stund bare å ha til hensikt å underbygge konklusjonen om at dette var en identisk sak som den som var ført for tre rettsinstanser tidligere. Dommeren burde ha forstått, ut fra de første tre setningene i min klage/tilsvar til Tingretten (Vedlegg 4), at jeg mente at så ikke var tilfellet. Motparten hadde også tydeligvis forberedt, og startet å prosedere ut fra realiteten i saken, og ikke "avvisning/kontorforretning" slik motparten først forsøkte på i oversendelsesdokumentet (vedlegg 5). Begge partene var forberedt på, når dommeren først hadde valgt å avsette 2,5 timer til rettsmøtet, at saken skulle realitetsbehandles. Dersom dommeren ut fra et forsvarlig dommerskjønn hadde vært overbevist om at saken var identisk med forrige sak, så kunne han valgt å be om flere opplysninger fra Trafikketaten istedenfor å beramme et rettsmøte. Begge parter har brukt mange timer på å forberede forhandlinger om sakens realitet.

Det at dommeren bare ønsket et rettsmøte for å forstå innholdet i Trafikketatens prosesskriv, kom nok som en overraskelse for oss begge. Min forespørsel om vitner, samt at jeg ønsket å hevde at faktum var noe forskjellig, fremsatte jeg for dommeren først 16. november, etter at dommeren hadde berammet et rettsmøte. (Jeg kunne ikke gjøre det tidligere da Trafikketaten hadde fremlagt motbevis i form av feildaterte foto i den forrige saken som ikke stemte med mine notater. I ettertid ser jeg at jeg ikke skulle ha krevd disse gebyrene omgjort. Ikke fordi de var rettmessige, men saken dreide seg om forskriftstolkning og ikke egentlig om gebyrvedtakene, selv om det prinsipielt bare var lovligheten til gebyrene retten skulle ta stilling til).

Dommeren var ikke partisk. Dommeren la et sterkt press på motparten til å ettergi to gebyr "for at saken skulle bli lik den forrige". Dette mener jeg var uetisk både overfor motparten og overfor meg. Sakens realitet var forskriftstolkning. Dommeren burde ha forstått ut fra sakens forhistorie og innhold, at jeg ikke er "nok en parkeringskverulant". Selv om parkeringsgebyr i seg selv er bagateller så har lovgiver bestemt at sakene skal behandles i de alminnelige domstolene. Da bør saken realitetsbehandles når en part fremmer saken og det berammes et rettsmøte.

Først når jeg skulle forsøke å prosedere, og jeg protesterte på formuleringene i dommerens diktat til protokollføreren, begynte dommeren å forstå at både jeg og motparten var kommet til rettsmøtet for å drøfte realitetene – forståelsen av parkeringsforskriftens §9. Dommeren gjorde før dette tidspunktet ikke engang et forsøk på å forstå sakens realitet.

2. Mangel på respekt for at tiden også er vesentlig for vitner og parter.

Når først dommeren hadde besluttet at det skulle føres vitner så burde dommeren i det minste forsøke å notere ned noe av det vitnene sa. Det var åpenbart ut fra det manglende diktatet til protokollføreren og manglende opplesning av vitneforklaringen, at vitneforklaringene var helt uten interesse for dommeren. Det er dommerens oppgave å protokollføre det han mener er vesentlig for sakens opplysning. Dersom han ikke gjør det kan det være en saksbehandlingsfeil. Men dommeren burde forstått at både vitnene og partene tok dette alvorlig. Når dommeren ikke noterte en eneste setning, fra noen av vitnene, så viste det mangel på respekt for partenes og vitnenes tid. Jeg følte meg selv presset til å akseptere at det ble ført vitner. Mitt

prinsipale ønske var i utgangspunktet bare å få utlevert de aktuelle dokumentbevisene eller at motparten skriftlig rettet mangelen i tidligere dokumenter (jfr vedlegg 3).

3. Avvisning av å motta hjelpedokumenter under sakens gang.

Jeg hadde brukt tid på å lage hjelpedokument i form av tidslinje og skisse av den aktuelle skiltingen i Thor Olsensgate som var relativt oversiktlig. Det hadde vært mye mer rettsøkonomisk å se på disse enn de dårlige bildene som fulgte sakens dokumenter. Det viser mangel på respekt for partenes tid når slik dokumenter avvises uten at dommeren kaster et blikk på dem.

4. Utidig avbrytelse og uhøflig tiltale

Jeg hadde forberedt en prosedyre på drøye fem minutter. Jeg kom ikke engang til å si "Ærede rett" før dommeren advarte meg og begynte å "avhøre" meg. Jeg fikk riktignok ført store deler av min prosedyre etter hvert, men jeg måtte flere ganger reise stemmenvolumet betydelig for å hindre at dommeren dikterte noe helt annet enn det jeg faktisk sa. Jeg var til tider i tvil om dommerens "avhør" og diktat under min prosedyre egentlig kunne forstås som vitneutsagn (jfr "Klager innkommet ^{vedlegg} å ha parkert på en plass som det var forbudt å parkere på"). Prosedyren ble derfor ingen prosedyre men en forsinket rettsforhandling.

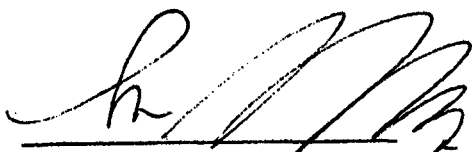
Når dommeren skulle formane meg før min prosedyre så oppfattet jeg tonefallet i tiltalen "Daglig leder skråstreeek stud jur Svein Andreas Marti" som mangel på respekt. At han hele tiden kalte meg for Svein istedenfor Sven var ikke vesentlig. Men denne kombinasjonen synes jeg gikk over en grense.

Konklusjon "rettsøkonomiske hensyn"?

Jeg har forsøkt å være så sparsommelig med dommerens tid som overhodet mulig. Fattet meg ytterst konsist i mitt prosesskriv av 2. oktober (vedlegg 4). Det var på 2 A4 sider (og bare 2 vedlegg) og burde vært tilstrekkelig for å se at dette var en ulik sak sammenlignet med den forrige. Jeg er overbevist om at dommeren ikke har forsøkt å sammenligne rettsgrunnlaget i denne klagen med kjennelsene fra Borgarting Lagmannsrett eller Høyesteretts ankeutvalg (vedlegg 11 og 12). (Det er motparten som har økt dokumentmengden til 30 ved å vedlegge alle ti gebyrene og klagen og dermed laget en stor bunke irrelevante dokumenter – slik dommeren korrekt refset dem for. Ikke jeg).

Jeg har brukt mer enn 500 timer av mitt liv på å forsøke å vise at Trafikketatens lovforståelse er uriktig og kan komme til å koste menneskeliv dersom denne misforståelsen måtte bli allmenn kjent. Jeg skriver på en masteroppgave om tolkning av uklare forskrifter og vedtak og mener å god oversikt over temaene som skulle behandles av retten. Jeg hadde forberedt meg svært grundig siden jeg ikke regnet med å få lov å snakke i mer enn ca 5 minutter. Det går en grense for hvor "rettsøkonomisk" et møte skal gjøres. Dommeren kan ikke være i stand til å skrive noe fornuftig om parkeringsforskriftens §9 i sin kjennelse uten å ha hørt hva partene har ment. Kjennelsen blir derfor anket (så sant det finnes ankegrunner). Det er ikke særlig rettsøkonomisk.

Kjennelsen, med kommentarer, vil bli ettersendt når den måtte foreligge.

Sven Marti

Daglig leder Emit AS / stud jur

Vedlegg 1

Referat fra rettsmøte torsdag 26. november 2009 kl. 09:00 SAK 09-152862ENE/OTIR

Tilstede:

Dommer [redacted] (dommer)

Klager Sven Marti (SAM)

Prosessfullmektig for Trafikketaten, førstekonsulent [redacted]

Tilhører, [redacted] Trafikketaten, [redacted]

Protokollfører Oslo Tingrett, ukjent navn (PF)

Fra og ca 09:30 Vitne 1, Kvinnelig Trafikkbetjent 238 (Trafikkbetjent)

Fra og ca 09:35 Vitne 2, Saksbehandler i Trafikketaten, spesialkonsulent [redacted]

PF åpner døren til rettslokalet ca 09:02. Dommeren sitter allerede på plass. Dokumentkamera er satt frem men ikke tilkoblet og lerret ikke nede. Partene inntar plasser og forbereder dokumenter.

Dommer: Da er retten satt. Vi skal i dag behandle klage over ilagte Parkeringsgebyr (dommer tar så opp navn og stilling på OCSK og dikterer PF).

Dommer: Og du må da være Svein Andreas Marti. Stilling?

SAM: daglig leder

Dommer: Inntekt?

SAM: ca 600'000,-

(alt ovenstående dikterte dommeren til PF)

Dommer til OCSK: Da kan du begynne med ditt innledningsforedrag.

OCSK: Klager Sven Andreas Marti parkerte gjentatte ganger med sine biler i strid med skilt 552...

Dommer avbryter OCSK: Jeg har lest oversendelsesdokumentet deres og årsaken til at jeg valgte å holde rettsmøte og ikke bare kontorforretning var at jeg ikke helt forstod hvilke gebyr som var en del av denne saken. Kan du ikke bare lese fra dette oversendelsesdokumentet?

OCSK (finner frem dokumentet – vedlegg 5-3) og begynner å lese.

Dommer avbryter etter noen sekunder: Glem den forrige saken vi skal bare se på de gebyrene som er anført i denne saken. Det er vel ikke noe spørsmål om rettskraft?

OCSK: Nei.

Dommer: Eksakt hvilke gebyr i dokumentene dreier denne saken seg om?

OCSK: Dokument 5,6,7,8 og 9. (dokumentene er ikke vedlagt dette referatet, det er bare print av ileggelsene)

Dommer: Jeg hadde litt problem med å forstå setningen midt på side 2 som starter med "I henvendelse av 7. september...kan du lese den? (vedlegg 5-4)

OCSK leser avsnittet.

Dommer: Det du skriver i parentes...3 er allerede uttømmende behandlet i domstolene og 2 er frafalt, det er disse gebyrene klagen dreier seg om?

OCSK: Nei

Dommer: Da må dere ikke ta med alt dette i oversendelsesdokumentene. Bare hold dere til saken!

OCSK: Beklager det, det er notert.

Dommer til OCSK: Er det noe forskjell i faktum mellom disse gebyrene og de forrige?

OCSK: Nei.

Dommer: Men klager har bedt om at det føres vitner fordi han mener at to av gebyrene er ilagt for samme parkering?

OCSK: Det har jeg ikke fått med meg.

Dommer: Han skriver det i sitt brev til retten av 16. november (vedlegg 3).

OCSK blar i dokumentene sine.

Dommeren til OCSK: Kan dere ikke ettergi gebyrene nå så vi slipper å ta stilling til de?

OCSK blar fortsatt og nøler.

Dommeren: Av prosessøkonomiske hensyn. Da blir saken lik den forrige.

OCSK: Det kan vi muligens men han har ikke anført dette tidligere.

Dommeren: Men han anfører det nå og vil føre vitner.

SAM: Unnskyld, men jeg anførte dette allerede i mai 2008 se dokument 17 og 18.

Dommeren til SAM: La det ligge, hvis Trafikketaten trekker dem nå så slipper vi å bruke tid på dette.

Dommeren til OCSK: Trekker dere gebyrene?

OCSK nølende: Javel.

Dommeren (til begge): Fint da har vi en ren sak og trenger vel ikke føre noen vitner for alle klager er nå like og er saken lik den som tidligere er behandlet?

SAM (bestemt): Nei, dette er en helt annen sak bygget på et annet rettsgrunnlag. Høyesterett har forkastet en konkret anke bygget på et helt annet rettsgrunnlag. De har ikke avgjort at jeg parkerte ulovlig eller at alle gebyr var gyldige. Bare forkastet en konkret anke.

Dommeren: Men faktum er det samme. Har vitnene noe å bidra til i denne saken?

SAM: Jeg ønsket bare innsyn i saksdokumentene, men noen manglet og andre inneholder åpenbare feil. Dommeren foreslo at vi istedenfor skulle føre vitner.

Dommeren: Er alle tre vitnene her i dag?

SAM: Jeg har også med et fjerde vitne som jeg muligens ønsker å føre, men det blir ikke nødvendig dersom kommunens vitner sier det jeg tror de kommer til å si.

OCSK: Våre folk er her men [redacted] fra samferdselsetaten kunne ikke komme, jeg har med meg en forklaring fra ham på hvorfor han var forhindret. (OCSK peker på dokumentmappen sin)

Dommeren til OCSK: Det er ikke så farlig du får føre inn det første vitnet.

Dommeren tok personalia og forsikring fra Trafikkbetjenten (og dikterte personalia for PF. Ellers ble ikke noe diktert eller lest opp)

Dommeren til SAM: Da får du stille spørsmål, men hold deg til denne saken.

SAM: Vet du hva du skal vitne om?

Trafikkbetjent: Ja, gebyret jeg i la og tok tilbake ca mars 2008.

Dommeren: Er dette gebyret en del av det retten skal behandle i dag?

SAM: Nei.

Dommeren: Men da er det avgjort i den tidligere saken?

SAM: Nei, det er et gebyr som ble opphevet og aldri behandlet.

Dommeren: Men vitnet skal kun uttale som og faktum i denne saken!

SAM: Men hun skrev senere et av de gebyrene som skal behandles i dag, og samme Trafikkbetjent ga meg i mars tillatelse til å parkere på stedet...jeg flyttet IKKE bilen slik Trafikketaten har påstått, jeg anser dette som relevant for det gebyret hun ila ca en måned senere og som skal behandles i dag. Hadde hun ikke gitt meg tillatelse hadde jeg ikke fortsatt med å parkere på stedet.

SAM til Trafikkbetjent: Husker du episoden?

Trafikkbetjent: Du mener den i mars?

SAM: Ja, kan du fortelle hva du husker?

Trafikkbetjent: Jeg husker at du kom løpende over gata og snakket fort og utydelig om noen paragrafer.

SAM: Kan du huske om jeg flyttet bilen etter at du tok tilbake gebyret?

Trafikkbetjenten: Nei, det husker jeg ikke. Det kan godt tenkes at jeg lot deg stå siden du mente det var noe uklart med oppmerkingen og ba meg gi beskjed om at den måtte rettes.

SAM: Så det kan tenkes at du lot meg stå parkert selv etter å tatt tilbake gebyret?

Trafikkbetjenten: Ja.

Dommeren til SAM: Har du noe mer du vil spørre om?

SAM: (nølende) nei.

Dommeren til Trafikkbetjent: Takk da kan du gå. (Trafikkbetjenten satte seg på tilhørerbenken)

Dommeren til OCSK: Da kan du føre inn neste vitne.

Dommer tok personalia og forsikring fra saksbehandleren (og dikterte personalia til PF. Ellers ble ikke noe diktert eller lest opp).

SAM: Du har svart på en del innsynshenvendelser jeg har sendt dere...stemmer det?

Saksbehandler: Ja

Dommeren til OCSK: Har denne mannen skrevet noen av gebyrene som er ilagt?

OCSK: Nei, han er bare saksbehandler.

Dommeren til SAM: Da har han ikke noe han kan vitne om.

SAM: Han skrev er del uriktige ting om fakta i dokumentet som ble sendt retten som jeg ønsker å få avklart hvor han har fra. Det skrev jeg i min begjæring om utlevering av bevis til Oslo Tingrett (vedlegg 3).

(Dommeren svarer ikke så SAM fortsetter).

SAM til saksbehandler: Du skrev at jeg flyttet bilen min etter gebyret som ble opphevet i mars – hvor har du denne opplysningen fra?

Saksbehandler: Det var noe jeg trodde ut fra dokumentene.

SAM: Så det er ikke noe du vet?

Saksbehandler: Nei

Dommeren til SAM: Var det noe mer?

SAM til dommer: Ja en ting til.

SAM til saksbehandleren: Du skrev også at hun sendte en melding til en annen etat om at oppmerkingen skulle rettes?

Saksbehandleren: Jo men det var en muntlig beskjed.

SAM: Men du skriver "til en annen etat" hvor har du det fra?

Saksbehandleren: Jeg trodde beskjeden ble formidlet til samferdselsetaten.

SAM: Du trodde, men vet du hvem som har ansvar for oppmerking?

Saksbehandleren: Nå vet jeg at det er Trafikketaten som har ansvaret for oppmerking.

SAM: Takk, det var alt jeg ville vite.

Dommeren til saksbehandleren: Da kan du gå eller sette deg.

Dommeren til OCSK: Da kan du begynne med din prosedyre.

OCSK til dommeren: Kan jeg få stille et spørsmål til SAM først?

Dommeren: Ja det kan du.

OCSK til SAM: Er du enig at dersom det hadde vært merket opp på plassen der du parkerte, så hadde gebyrene vært lovlige?

SAM: Ja det er jeg enig i.

OCSK: Takk, det var det eneste jeg ville spørre om.

OCSK: Klager Sven Andreas Marti parkerte sine biler (kjennetegn og datoer er utelatt fra referatet) i strid med skilt 552 med underskilt 807.8 forflytningshemmede med parkeringstillatelse. Klager har i sitt tilsvaret til Tingretten tatt opp to rettslige problemstillinger. Den andre problemstillingen bestrider ikke Trafikketaten. Den første problemstillingen dreier seg om forståelsen av parkeringsforskriftens §9.

Dommeren avbryter OCSK: Men saken er vel lik den forrige?

(OCSK protesterer ikke.)

Dommeren: Og påstanden deres er som i oversendelsesdokumentet?

OCSK: Ja

Dommeren til SAM: Da kan du holde din prosedyre.

Dommeren til SAM straks etter at SAM har hevet pulten (før SAM får sagt "ærede rett"):

"Daglig leder skråstreeek stud jur Svein Andreas Marti", nå får du holde deg til saken og prosedere om det som Trafikketaten har anført, du bestrider ikke at du har parkert ulovlig?"

SAM: Nei, eller mer presist, jeg har parkert i strid med skiltet men ikke ulovlig.

Dommeren: Hva er det du mener, var det ikke en handikaplass der du parkerte?

SAM: Nei det var en "parkering forbudt" plass.

Dommeren til PF: Skriv "Klager ^{vedgikk} innrømmet å ha parkert på en plass som det var forbudt å parkere på".

SAM til Dommeren: "Nei, nei det er ikke ..."

Dommeren: "Ikke avbryt mens jeg dikterer" (Dommeren retter litt på diktatet)

Dommeren til SAM: Hva er det du mener? Var det en friplass?

SAM: Nei, det er rettskraftig slått fast at det ikke var en friplass av Høyesterett i den forrige saken. Men skiltingen er likevel feil.

SAM: Kan jeg få stille OCSK et spørsmål?

Dommeren: Ja det kan du gjøre.

SAM gir "Vedlegg 35 C" (vedlegg 9 til dette referatet) til OCSK og forsøker å gi ett til dommeren, men dommeren vil ikke ha en kopi.

SAM til OCSK: Mener du de to gule bilene som er tegnet inn på denne skissen begge står lovlig parkert – de har begge parkeringstillatelse for forflytningshemmede.

OCSK: Jeg forstår ikke hva du mener – hva er dette?

SAM: Det er en skisse over Thor Olsensgate per april 2008. Den andre gule bilen er parkert slik jeg parkerte.

OCSK: Det er hypotetiske spørsmål, det vil jeg ikke svare på.

SAM til OCSK: Men du stilte meg et hypotetisk spørsmål som jeg svarte på. Jeg forstår deg slik at du mener at skiltet går foran oppmerking. Man trenger ikke forholde seg til oppmerking dersom man har parkeringstillatelse. Da står begge disse bilene lovlig siden de har "handikappbevis".

OCSK: Men du hadde ikke noe handikappbevis så det blir et hypotetisk spørsmål.

Dommeren: Han trenger ikke å svare på hypotetiske spørsmål.

Dommeren: Jeg må innrømme at jeg har vanskelig for å følge din argumentasjon, du har gjort saken veldig omfattende. Mener du at du har parkert på en handikaplass?

SAM: Jeg parkerte i strid med skiltet, men forutsetningene i skiltvedtaket var ikke tilfredstilt. Man kan ikke ilegge gebyr for parkering etter et skilt som ikke er satt opp etter en gyldig skiltforskrift.

(Dommeren blar i boka "Vegtrafikklovgivningen 2009"): Hvilken skiltforskrift?

SAM: Ikke skiltforskriften, men vedtaket som Oslo politiet fattet for Thor Olsensgate. Den står ikke i den boka men i sakens dokumenter.